

ಕಾಡುಬೆಕ್ಕು ಎಂಬ ಕೌತುಕ

ದನಗಳಿಂದಲೇ ಧನಕನಕಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಭೂಮಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹುಲ್ಲು ಮೇವು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಾಗಿವೆ. ಇಂತಿರುವ ಒಂದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳಗ್ಗೆ ಮೇವಿಗಂದು ಹೋದವರನ್ನು ಸಿರ್ಟ್ ಸಿರ್ಟ್ ಎಂದು ಸಿಂಹಣಿಯಂತೆ ಕೋರೆಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ರುಳುಪಿಸಿ ಪಂಜ ಬೀಸುತ್ತಾ ಮುಂಬರಿದ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಕಾಡುಬೆಕ್ಕೊಂದು ಹೆದರಿಸಿತು. ಮನುಷ್ಯನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ವಾಸನೆ ಇಲ್ಲವೆ ಸಪ್ತಳದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಈ ನಿರುಪದ್ರವಿ ಹೀಗೆ ಎದುರುನಿಂತು ಹೆದರಿಸಲು ಕಾರಣ ಹುಲ್ಲೊಳಗಿನ್ನೂ ಕಣ್ಣೆಡದ ಅದರ ಕಂದಮ್ಮಗಳು! ಕಾಡುಬೆಕ್ಕು (Indian jungle cat) ಕೇವಲ ದಟ್ಟಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಕುರುಚಲು ಕಾಡು, ಕೃಷಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಆವಾಸವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನೆರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಚೀನಾ, ಬಾಂಗ್ಲಾ, ಪಾಕ್, ನೇಪಾಳಗಳಲ್ಲೂ ಇವುಗಳ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಿಲನ ಹಾಗೂ ಬಾಣಂತನದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದಂತೆ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿರುವ ಇವುಗಳು ಕೃಷಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿರುವ ಇಲಿ-ಹೆಗ್ಗಣಗಳು, ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕೀಟಗಳು, ಅಳಿಲುಗಳು, ಹಾವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬಳಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಹಾಗೂ ಅಕ್ರಮ ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಿರುವ ಮೌಢ್ಯಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ವಿನಾಶದಂಚಿಗೆ ದೂಡಿವೆ. ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವ ಇವುಗಳು ಮೂತ್ರ ಸಿಂಪಡಣೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತವೆ. ದಿನವಿಡೀ ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಕಾಡುಬೆಕ್ಕುಗಳು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೊದೆ ಅಥವಾ ಬಿಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಮೈಚಾಚಿ ಮಲಗುವುದು ಇವುಗಳ ನೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸ. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪಾರಿಸರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಬೆದರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಬೇಟೆ, ದಾಸ್ಯಾನು ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ 1972ರ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ.

—ಮಹೇಶ್ವರ ಹುರುಕಡ್ಡಿ, ಬಾಚಿಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ

ಬಲೆಯ ಭಲೇ ಬಂಧನ

ಪ್ರಕೃತಿ ಅಚ್ಚರಿಗಳ ಆಗರ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಕಾಡಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಾಗ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚ ಹಸಿರು ಗಿಡಮರಗಳ ನಡುವೆ ಶ್ವೇತವರ್ಣದ ಮರವೊಂದು ಗಮನಸೆಳೆಯಿತು. ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಅದರತ್ತ ಸಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಮರ ತನ್ನದ್ದಕ್ಕೂ ಜೇಡರ ಬಲೆಯಿಂದ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಇಬ್ಬನಿ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಗೊಂಡ ಈ ವಿಶಾಲ ಜೇಡರ ಬಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಅದ್ಭುತ ನೇಕಾರನ ನೇಯ್ಗೆಯ ನೈಪುಣ್ಯ ಸೋಜಿಗವೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಎಲೆ, ಹೂ, ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾದ ಮರ ಜೇಡಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗಿ ತನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ವಗಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ.

'ಸೋಷಿಯಲ್ ಸ್ಟ್ರೆಡರ್'ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವ ಈ ಜೇಡಗಳ ಪೈಕಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1500 ಬಗೆಯ ಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 500 ಬಗೆಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇವುಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಲವು ಮೀಟರ್‌ಗಳುಳ್ಳದ್ದಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಬಲೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಆಹಾರ, ಬೇಟೆ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ, ನೇಯ್ಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಜೀವಿಸುವುದು ಕೌತುಕದ ಸಂಗತಿ. ತನ್ನ ಎಂಜಲಿನಿಂದ ನಾನಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣೆಯುವ ಈ ಬಲೆ ನೋಡಲು ನವಿರಾದ ಎಳೆಗಳಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೂ, ಗಟ್ಟಿಯಾದ ದಾರದಳೆಯಂತಿರುತ್ತದೆ. ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಹುಳುಹುಪ್ಪಟೆಗಳು, ಮಿಡತೆಯಂತಹ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವ ಜೇಡ ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಕೀಟ.

—ಕೆ.ಟಿ. ಜಯಶ್ರೀ, ಹಾಸನ